

Prof. dr. Ovidiu Verdeș: *Introducere în studiul autobiografiei*

Departamentul de Studii literare – Teoria literaturii

Cursul schițează un cadru istoric și teoretic pentru studiul autobiografiei, un tip de scriere de frontieră luat prea puțin în considerare de critica și de istoria literară românească, însă extrem de important pentru înțelegerea fenomenului literar actual, și, în opinia noastră, deopotrivă, pentru o reflecție asupra contextului ideologic postcomunist. Vom urmări evoluția formelor autobiografiei de la confesiunea religioasă la autoficțiunea contemporană, insistând asupra raporturile complexe pe care ea le întreține cu modernitatea și întrebându-ne, în paralel, în ce măsură se poate vorbi despre o tradiție a genului în literatura română.

Prof. dr. Carmen Mușat: *Figuri ale așteptării*

Departamentul de Studii literare – Teoria literaturii

Este așteptarea o *temă* literară? Se poate construi o narațiune în care personajul / personajele nu fac nimic altceva decât să aștepte ceva sau pe cineva? Ce consecințe are, în plan narativ, focalizarea asupra unui personaj care *așteaptă* indefinit – suspendarea epicului, preeminența descrierii, „dizolvarea” conturului ferm al personajului?

De la Penelopa la Madame Bovary, de la Oblomov la Giovanni Drogo (din *Deșertul tătarilor* de Dino Buzzati) și la „femeia care aștepta” din romanul omonim al lui Andrei Makine vom porni într-o călătorie intertextuală pentru a descoperi și analiza varii ipostaze ale așteptării. Printre autorii și operele la care ne vom opri, pe lângă cei deja menționați: Tolstoi, Moartea lui Ivan Ilici; Gib Mihăescu, Rusoaica; J.M. Coetzee, *Așteptându-i pe barbari* și dramaturgii A.P. Cehov, Samuel Beckett, Eugen Ionescu.

Asist. dr. Bogdan Tănase: *Teorii ale poeziei (romantism, modernism, postmodernism)*

Departamentul de Studii literare – Teoria literaturii

Cursul propune o introducere în teoriile despre poezie în acest perimetru literar complex, pornind de la premisa că în perioada generic definită drept romantism istoric se conturează liniile unei dezbateri teoretice care vor influența, într-un mod particular, chipul teoriilor ulterioare din modernism și postmodernism. Discuția se va centra în jurul unor termeni/concepte precum poezie, poem, „poet mare”, lirism, poeticitate, imagini, structuri, instalații poetice, metaforă/metonimie, stil, influență poetică, originalitate, reconstituiri și reveniri în limbajul poetic, periodizare ș.a. Exemplele literare sunt selectate din acei poeți care s-au situat în clivajul acestor teritorii, asimptomatici, paradoxal, în reprezentativitatea lor pentru unul dintre cele trei curente literare și ilustrativi pentru ideea de modernitate poetică.

Conf. dr. Elena Ionescu: *Mituri clasice și literatură*

Departamentul de Studii literare – Literatură comparată

Cursul abordează următoarele teme: mit literar; mitodologie, mitocritică, mitanaliză; Homer – primul stadiu al controlului pe care grecii l-au impus asupra miturilor lor; schiță de istorie semantică a mitului; cicluri eroice și „geografii”; prezențe ale unor mituri clasice în literatură, pictură, muzică; conservări și transformări ale scenariului mitic; mituri care au obsedat epoci; creatori și mituri personale. Expunerile și discuțiile vor fi însoțite de albume, proiecții.

Evaluare: portofoliu (răspunsuri la zece întrebări, fișe de lectură) 50%, participare activă 25%, prezență 25%

Lect. dr. Emil Moangă: *Arhetipologie*

Departamentul de Studii literare – Literatură comparată

Arhetipul ca *motiv* care reapare mereu și pretutindeni în mituri, alegorii și marile povestiri ale literaturii universale. Unitatea lui *homo archetypus*. Cultura ca sistem deschis. Imagini și conexiuni tipice ca reprezentări arhetipale izvorâte din pre-forme ireprezentabile și fenomenele spontane ale donării de formă. Indeterminarea de conținut a arhetipului și *formele* delimitate de conștiința ce determină conținutul, ca proces de simbolizare a modurilor de cunoaștere. Seria evoluției semn – emblemă – alegorie – semn alegoric - imagine alegorică – simbol – mit – mit simbolic. Limbajul alegoric în Evul Mediu și funcția de intercessor al simbolului iconic. Simbolul – semn al cărui semnificat este veșnic absent, întrucât esența arhetipului este transcendentă. Simbolul și mitul simbolic ca unică posibilitate a donării de formă unui arhetip.
Verificare – eseu

Lect. dr. Ruxandra Iordache: *Roman și metaroman*

Departamentul de Studii literare – Literatură comparată

Cursul urmărește etapele principale din devenirea romanului, fiind interesat de condiția lui problematică, fenomenele de receptare pe care le generează, eforturile de legitimare teoretică, raporturile cu celelalte genuri, evoluția sa în plan narativ și tematic. Expunerile sunt însoțite de studii de caz, textele fiind selectate având în vedere caracterul lor reprezentativ pentru o etapă sau o direcție din evoluția genului, precum și mutațiile decisive pe care le-au antrenat. O atenție specială se îndreaptă spre acele romane cu vocație autoreflexivă – romane ce gândesc romanul – , capabile să dezvolte în substanța propriei ficțiuni o poetică a genului, multă vreme ignorat de teoreticieni. „Arta” și „gândirea” romanului vor fi ilustrate printr-o incursiune în operele unor autori precum Cervantes, Diderot, Flaubert, Proust sau Gide.

Forma de evaluare: 40% intervențiile orale, 60% eseul final

Lect. dr. Adrian Stoicescu: *Corpul biologic și corpul cultural*

Departamentul de Studii culturale – Etnologie

Ori de câte ori corpul devine subiect de discuție, primul gând care ne orânduiește discursul este acela de a lega privirea de natural, de anatomie și de fiziologie. Corpul construit cultural pare a fi un colateral întrucât intervenția culturală asupra acestuia este atât de firească, încât ajunge în cele din urmă să fie ea însăși percepută ca naturală.

Cursul își propune un discurs diacronic asupra modificărilor aduse corpului, acoperirea și descoperirea lui (o incursiune în vestimentație), apropierea și depărtarea lui de modelul biologic (vopsirea, tatuarea și chirurgia), ritualizarea și ceremonializarea lui, sexualizarea și desexualizarea acestuia, urmărind astfel traseul sinuos pe care esteticul corporal l-a urmat până astăzi.

Forma de evaluare: un proiect pe baza bibliografiei

Conf. dr. Narcisa Știucă: *Cadre tradiționale ale inițierii*

Departamentul de Studii culturale – Etnologie

Vor fi prezentate instituțiile tradiționale implicate în inițierea și integrarea tinerilor, urmând traiectul existențial de la copilărie la vârsta nubilă (familia, neamul, comunitatea, grupul de gen și vârstă).

Se vor analiza cadrele ritual-ceremoniale și cotidiene ale învățării codului cultural tradițional, cu precădere cele în care sunt antrenați ca protagoniști copiii, adolescenții și tinerii.

Vor fi dezbătute subiecte-tabu ale studiului societăților și mentalității tradiționale: poziții privilegiate ale genurilor, „ascultarea părinților”, virginitatea, libertinajul erotic și constrângerile morale.

Teme majore: rituri de trecere și scenarii inițiatice, tradiții legate de ciclul festiv religios și ocupațional, componente magice și ludico-erotice, mărci și simboluri specifice vârstei, genului și statusurilor/rolurilor.

Cerințe pentru absolvirea cursului: elaborarea unui eseu pe teme date (având la bază o bibliografie specializată).

Prof. dr. Rodica Zane: *Etnologia ca privire pentru Celălalt*

Departamentul de Studii culturale - Etnologie

Cursul are rolul unei inițieri în etnologie ca privire îndreptată către *celălalt*. Cum îl putem cunoaște pe „aproapele” sau pe „departele” nostru? Vă propun mai multe întâlniri cu *alteritatea* și exersarea privirii asupra ei. Îl vom căuta împreună pe *celălalt* departe, în spațiile exotice ale fostelor colonii europene, sau aproape, în jurul nostru, în spațiul urban sau în cel rural, în modul de viață, în modul de a trăi în cotidian sau în sărbătoare, în familie sau în comunitate. Filmul, etnologic și artistic, ne va ajuta să îl privim pe *celălalt* și să înțelegem experiența diferenței.